

Клеріні Г. В.

кандидат юридичних наук
Державний біотехнологічний університет
e-mail: harri.klerini@ukr.net

Семененко К. А.

студентка 3 курсу, спеціальність 081 «Право»
Державний біотехнологічний університет
e-mail: semenenkokata965@gmail.com

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

У контексті сучасного суспільно-політичного середовища важливим аспектом є ефективність механізмів захисту прав та свобод громадян у контексті їх взаємодії з органами державної влади. З одного боку, суттєвий розвиток технологій та інформаційних засобів посилює прозорість діяльності державних органів, але з іншого боку, це також створює нові проблеми щодо захисту приватності та інших основних прав громадян. Загалом, механізм держави являє собою складну систему державних органів, спрямованих на виконання завдань та функцій, що базуються на законодавчо закріплених принципах. Ця система за своєю природою побудована на принципі розподілу влади і володіє необхідними матеріальними ресурсами, тому забезпечення прав і свобод громадян виникає перш за все через дію державного механізму, який включає в себе систему органів державної влади та інші інституції. Ці органи є ключовими складовими в інституційному механізмі забезпечення прав і свобод. [1 с. 29].

У державному механізмі захисту прав людини особливе місце займає Верховна Рада України, яка здійснює захист прав і свобод через законодавчу діяльність шляхом визначення виключно в законах України прав і свобод людини і громадянина, гарантій цих прав і свобод, основних обов'язків

громадян; громадянства, правосуб'єктності громадян, статусу іноземців і осіб без громадянства; прав корінних народів і національних меншин; основ соціального захисту; визначення правового режиму власності, правових засад і гарантій підприємництва, правил конкуренції та норм антимонопольного регулювання. Проте, особливе значення в механізмі захисту прав і свобод громадян відіграє Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Діяльність цього органу влади регулюється Конституцією України у Статті 55, 85, 101 і має на меті забезпечення додержання прав і свобод людини в країні.

Президент України займає особливе місце в системі органів державної влади і не належить до жодної з гілок державної влади. Він отримує свої повноваження безпосередньо від народу, оскільки обирається громадянами України на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років. [2, с. 280]

Інститут Президента виступає особливою організаційно-правовою гарантією прав і свобод людини та громадянина, що відображено в тексті Основного Закону нашої держави. Метою його діяльності є реальне забезпечення прав і свобод особи, що відповідно також і передбачає їх захист. Президент України зобов'язаний сприяти формуванню відповідних механізмів контролю та забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, а обстоюючи їх створювати умови нетерпимого ставлення до будь-яких випадків порушення таких прав і свобод.

Важливим державним органом у механізмі захисту прав людини виступає Кабінет Міністрів України, який покликаний здійснювати захист прав людини і безпосередньо, і через центральні та місцеві органи виконавчої влади, спрямовувати і контролювати їх в цьому напрямі; – кожне міністерство, будь-який інший орган виконавчої влади вживає заходів з реалізації прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в певній сфері відповідно до своїх повноважень.

Особливе місце у механізмі захисту прав людини займають судові та правоохоронні органи нашої держави. Їх діяльність з реалізації та захисту прав людини і громадянина закріплюється на конституційному рівні та поточним законодавством. Основою цієї системи є положення про те, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності органів державної влади, адже держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави в особі її органів.

З-поміж правоохоронних органів, на яких покладається основний обов'язок щодо забезпечення прав людини і громадянина слід виокремити органи: прокуратури; Національної поліції; Служби безпеки та низку інших органів, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції. Слід також врахувати, що окрім правоохоронних органів особа має змогу звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних судових установ.[3, с. 141]

Для захисту прав і свобод громадян функціонує система судових органів. Згідно із Законом України «Про судоустрій і статус суддів», який був прийнятий 2 червня 2016 року (№1402-VIII), суди мають за завдання гарантувати кожному громадянину захист його прав, свобод та законних інтересів у визначені терміни. Суди в Україні повинні діяти як незалежний, безсторонній і справедливий орган, утворений відповідно до чинного закону.

Аналізуючи вище викладене, можна констатувати, що права і свободи людини і громадянина є найвищою соціальною цінністю для держави, а тому для державних органів, які реалізують функцію держави, забезпечення захисту прав людини є одним із пріоритетних завдань. За допомогою органів державної влади забезпечується правовий механізм гарантування

захисту прав, свобод і законних інтересів громадян. Загалом, система захисту прав людини в діяльності органів державної влади є важливим аспектом функціонування сучасного правового державного устрою. Дослідження механізму захисту прав і свобод громадян в діяльності органів державної влади вказують на його системність та необхідність подальших досліджень через призму критичних ситуацій. Розуміння та удосконалення цього механізму є важливим для зміцнення правової держави та створення сприятливих умов для гармонійного розвитку громадянського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Пікуля Т.О. Правоохоронні органи в механізмі держави України: дис. ... канд. юрид. наук. К., 2004. 203 с.
2. Майданник О. О. Конституційне право України : навч. посіб. / О. О. Майданник – К : Алерта, 2011.– 380 с.
3. Стахура Б.І. Правоохоронні органи як суб'єкти реалізації функції захисту прав людини і громадянина в демократичному суспільстві / Б.І. Стахура // Захист прав і свобод людини та громадянина в умовах формування правової держави: збірник тез учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 12 червня 2013 р.) [у 2 ч]. – Львів, 2013. – Ч. 1. – С. 140–143.

Корольова А. А.

аспірантка

Державний торговельно-економічний університет

e-mail: a.korolova@knute.edu.ua

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕХОДУ НА ВІДНОВЛЮВАНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ

Спостерігаючи за сучасною енергетичною ситуацією, слід враховувати стрімке зростання попиту на енергію та постійне зменшення енергоресурсів. Що викликає занепокоєння, так це постійне зростання цін на паливо в усьому світі та зміни, що відбуваються в атмосфері, спричинені зростанням викидів забруднюючих речовин у результаті спалювання